

nær Fremtid, ja, som muligens vil blive endnu større, vilde det jo være meget godt; men det er min Mening, at det vanskeligt lader sig gjøre, uden at Statskassen træder enten direkte eller indirekte til. Det foreskommer mig, at det endda ikke vilde være saa farligt, om vi ogsaa her fra Statskassen skulde give Noget direkte. Jeg ynder, og det skal jeg sige strax, mest den Hjælp, der bliver givet til Selvhjælp, og derfor siger jeg, at de Forslag, der ere fremkomne angaaende Hjælp til Understøttelseskasserne, ynder jeg mere end disse Forslag. Naar man altsaa spørger: Har da Befolkningen i sin store Flerhed Noget imod, at der bliver ydet direkte Bidrag under de trykkende Tider til de Folk, der ikke ere i Stand til at arbejde, til de værdige Ervægende, saa siger jeg Nei, jeg er overbevist om, at Befolkningen i sin store Flerhed ikke har Noget derimod. Det lader til — jaaledes har det altid set ud, og jeg tvivler ikke paa, at det er sandt — at der saavel fra den ene som fra den anden Side i Thinget er en Beredvillighed til at gjøre Noget; men vi have med Hensyn til vore Skattereformer været saa uheldige at skaffe Lettelser til Fordel for dem, der i Virkeligheden svare mindst Skat, men vi have ikke været i Stand til at hjælpe dem, der virkelig trænge. Det Høieste, vi ere komne til, er en Befælgelse. Nu er det ganske vist, at det Lovforslag, som vi i dette Dieblak have haft for, og som nu er vedtaget ved anden Behandling, peger lidt i den Retning, at der skulde gjøres Noget; men jeg tvivler paa, at det vil hjælpe. Jeg tror, at de trykkede Tider, som vi leve under, have en egen og dybere Grund, og at vi ikke saa let vilde komme bort fra dem; men vi vilde derimod ganske sikkert ved at hjælpe i Virkeligheden — Befælgelsen kan Ingen leve af, og alle disse Befælgelser vilde med Tiden snarere føre til at nedslaa end til at opretholde deres Mod — bringe det dertil, at vi give Folk Lyst og Mod til ihærdig at gjøre alt Muligt for at føre en nogenlunde ordenlig Tilværelse. Det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (Hage) gjorde, da vi havde Forslagene om Laanene til Husmændene under Forhandling, stærkt gjældende, at det var et farligt Forslag for Statskassen, og jeg betvivler ikke, at han vil gjøre dette Hensyn end mere gjældende lige over for det her foreliggende Forslag. Det ærede Medlem var bange for, at det var en Socialisme, en socialistisk Løstegang, der laa i det Forslag, og dog angif det kun Laan imod sikker Garanti. Dette Forslag er ganske vist noget helt andet, og jeg antager derfor, at det ærede Medlem vil mene, at der ligger langt mere af den socialistiske Løst i dette Forslag end i det forrige. Jeg tror, det er uheldigt, at Statskassen er rundhaandet lige over for Ting, med Hensyn til hvilke der kan være Spørgsmaal, om der ikke kan spares Noget, men ikke er det, naar det dreier sig om dem, hvis

Erang Alle ere enige om at erkjende, ikke alene om den Slags Folk, der ikke ville hjælpe sig selv, men ogsaa om dem, der alvorlig ville hjælpe sig selv, men dog ikke ere i Stand til at komme frem. Jeg tror, at det i Virkeligheden erkjendes fra alle Sider. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem i, at der er nogen Fare for Statskassen ved at yde Hjælp til Selvhjælp eller endog, om det skulde være, at udrede direkte Hjælp, naar det er vist, at det kan ske under saadanne Former, at Rigsdag og Regjering ere i Stand til at kontrollere det. Vi maa jo haabe, at vi eller Andre i Stedet for os atter kunne komme sammen her, for at tage disse Ting under Overveelse, og at der da vil kunne rettes paa de Forholdsregler, som mulig ikke vare, som de skulde være, hvilket jo ofte kan være Tilfældet, naar der foretages noget Nyt. Jeg tror, at, naar Rigsdagen tager de berettigede Hensyn til den Del af Samsundet, som virkelig er i Nød, uden selv at have forskyldt det, vil det være den bedste Maade til at holde Socialismen nede paa, og at derimod, naar vi vente for længe med Sligt, vilde vi paa Grund af de uheldige Omstændigheder med Pengeforholdene herhjemme, hvorved det ikke er muligt at holde saa mange Arbeidskræfter paa Benene som før, og paa Grund af Forhold, som virke ind ude fra, hvilket jeg ikke nærmere skal komme ind paa, snarere fremme end hævne Socialismen. Jeg tror, at det er galt at holde for Noget tilbage, hvor Taler er om at give af Statskassen, især naar vi tage i Betragtning, at det er Manges Mening, og det mener jeg med, at de nu bestaaende Love med Hensyn til Skattevesenet ikke kunne kaldes retfærdige. Fordi en Ting strengt taget er Lov, kunne vi godt tale om, at den ikke er god, og at den skulde og burde forandres. Vi have tidt og mange Gange fra vor Side prøvet paa at faae disse Skattelove forandrede, men det har ikke været muligt. En væsentlig Grund dertil, tror jeg, ligger i, at man fra den Side, hvor de fleste Formuer ere, altid har holdt sig tilbage og altid har sat sig imod og altid haft den høie Regjerings Støtte. Jeg tror, som sagt, at Statskassen vilde være vel tjent med ikke at holde sig tilbage. Det kan let føre til, naar den holder sig for længe tilbage, at Nøden kan blive saa stor, at det, som det ærede Medlem fra Ribe (Buss) sagde forleden, kan komme til at gaa ud over de mere Formuendes Pung. Derfor tror jeg, at det er bedst i Tide at søge at raade Bod paa de Mlemper, der ere til Stede, og jeg er overbevist om, at, naar vi ret alvorlig kunne komme til at se ind i de fattige Hjem, baade i Byerne og paa Landet, og se, hvorledes der ser ud der, og hvis Mange af os havde prøvet, hvad det vil sige at leve under saadanne Forhold, vilde vi faae en større Medlidenshed med den Slags Folk, og at vi saa vilde være i Stand til at finde en Form